

OPERA **T**HEATER **A**AMSTERDAM

Beleidsplan 2020-2024

Bestuur Stichting Opera Theater Amsterdam

Marene Elgershuizen	-	voorzitter
Marc Maris	-	secretaris
Jacco van Sandijk	-	penningmeester

Personeel Stichting Opera Theater Amsterdam

Charles Hens	-	artistiek leider
Rugiero Vitalis	-	zakelijk leider
Maaïke Tjepkema	-	marketing en PR

Opera Theater Amsterdam is een stichting, gevestigd te Amsterdam en is aangemerkt als een **ANBI** en **culturele ANBI**

Inleiding

Eind 2018 begon Rugiero Vitalis als nieuwe zakelijk leider. Niet lang daarna werd er ook een nieuw, vitaal en enthousiast bestuur gevormd. De dagelijkse leiding van OTA, in handen van Charles Hens en Rugiero Vitalis, kon vervolgens aan de slag met het verwezenlijken van de nieuwe en ambitieuze plannen; het drieluik *Countless Countings*. De productie ANDERHOOFD wordt de eerste in deze serie.

Mission Statement: *WIJ ZIJN ELKAARS VERHAAL*

OTA gelooft in de verbinding van verhalen, van elkaars geschiedenis. Dat onze verhalen, onze levens, verbonden zijn met de verhalen van alle mensen in het nu, in het verleden en in de toekomst. Dat al onze verhalen, aan de basis hebben gestaan van talloze kunstuitingen in het algemeen en onvergetelijke muziektheaterproducties in het bijzonder. Grote kunst gaat over echte mensen en wij kunnen elkaar vinden in de verhalen van die daar worden verteld. OTA maakt fysiek operatheater op de hartenklop van de samenleving. Vanuit artistiek onderzoek benaderen wij maatschappelijke vraagstukken en dat doen we met uiteenlopende groepen die wij ook als speler op het podium uitnodigen.

Visie

Wij maken operatheater waarin onvertelde verhalen van ongeziene mensen de verbinding aangaan met de grote verhalen en muziek uit opera en muziektheater. Voorstellingen om te bewegen en te verbinden.

Opera is muziek die in enkele tellen een hele wereld oproept. Een wereld die bewoond wordt door stemmen. Levende stemmen van individuen die overlopen van emoties. Opera neemt alle gevoelens serieus. Alles krijg de ruimte die het vraagt. Die het verdient. Een live ervaring die je overrompelt door veelheid, opeenstapeling en de worsteling van mens-zijn.

OTA geeft de ongeziene mens die ruimte. Samen met hen nodigen wij je uit om overrompeld te worden. Bekende verhalen ontmoeten of botsen met onbekende verhalen. Verhalen die je anders nooit zou zien, zijn in het theater ineens de focus in de hoop ze uiteindelijk in de realiteit ook meer zichtbaar te maken.

Wij laten zien dat opera over mensen gaat, gewone mensen. De grootsheid van opera brengen wij terug naar de intieme kwetsbaarheid, op zoek naar herkenbaarheid. De wereld van toen, dichterbij de wereld van nu. Naast professionele zangers en musici werken we hierbij altijd met spelers die deel uitmaken van het thema waar wij op dat moment onze blik op richten. Hun ongepolijste stem geeft het opera-materiaal hernieuwde echtheid en urgentie. Het ontbreken van een vakmatige benadering van spel, geeft hun spel juist oprechtheid.

Door hen hun stem te geven en zich te laten verhouden tot bestaande werken, nodigen we het publiek uit om hen zien zoals te zijn, niet zoals men dacht dat ze zouden zijn. Omdat ieder mens gelaagder is dan de groep waartoe ze wordt gerekend.

OTA staat voor beweging. Wij willen de verhalen, het lijden en de stemmen van de ongeziene mens uit de samenleving, een plek geven binnen de opera. Wij werken vanuit de operacomponisten naar de samenleving of vanuit de samenleving naar de opera.

Wij maken vanuit een liefde voor opera en wat dit medium zou kunnen betekenen voor de mensen die niet gehoord worden. Vanuit een liefde voor de stem en voor de zangstem in het bijzonder. De stem is de vertolker van onze ziel, de drager van onze gedachten en de verbinding met de ander. De zangstem is de verlenging van dat alles omdat er naast de woorden een verhaal wordt verteld door middel van een melodie, dynamiek, kleur en vibrato. Wij werken vanuit de mogelijkheden die opera biedt om de ongeziene mens in zijn grootsheid en gelaagdheid neer te zetten en zo recht te doen aan die mens. Om opera een nieuwe, wezenlijke plek te geven in de samenleving waar mensen zich hopelijk weer makkelijker aan kunnen relateren.

KERNWAARDEN van OTA

Inclusiviteit

- alle betrokkenen zijn gelijkwaardige gesprekspartners; een zoektocht naar een nieuwe gemeenschappelijkheid, vanuit een verzameling van ideeën.

Sociale betrokkenheid

- verdieping in de mensen met wie wij werken, de thema's die zij met zich meebrengen en wat dat betekent in onze samenleving.

Artistieke kwaliteit

- wij willen de muziek die wij gebruiken recht doen, door onze niet geschoolde spelers samen te laten werken met professionele musici en artiesten. Het doel is om de ongeschoolde eigenheid van de spelers een eigen toevoeging aan de originele operawerken te geven. De persoonlijke inbreng van de spelers wordt zodanig getheatraliseerd dat zij de acteurs van hun eigen materiaal kunnen worden.

Theatrale integriteit

- het werkproces staat altijd ten dienste van de inbreng van de spelers en hun waardigheid. De kernvraag is steeds; 'mogen wij hiernaar kijken?'.

Respect voor medewerkers en de onderwerpen

- wij respecteren ieders inbreng en proberen elkaars eigenheid met elkaar te laten samenwerken. Wij bekijken elkaar en elkaars onderwerpen als veelzijdig en gelaagd en behandelen elkaar met waardigheid en respect.

Eerlijke beloning (Fair Practice Code)

- OTA hanteert marktconforme beloningen voor alle medewerkers, naar rato van het aantal gewerkte uren.

OTA maakt voor

- de ongeziene mens
- de ongehoorde mens
- de vergeten mens
- de moedige mens
- de avontuurlijke theaterliefhebbers
- liefhebbers van opera en muziektheater
- sociaal betrokken theaterliefhebbers

Wij maken voor de liefhebber en de avonturiers, voor de operahaters en de mensen die opera nog niet kennen. Eigenlijk voor iedereen van 16 jaar en ouder. Dit kan betekenen dat wij in de toekomst wellicht ook iets specifiek voor en of met jongeren gaan doen.

Wij maken deze voorstellingen met een diversiteit aan makers en spelers. Naast de ongeziene mens, ook wel 'de experts van het leven' genoemd, werken wij met topmusici en professionals en met verrassende makers uit verschillende disciplines.

Diversiteit

Wij streven naar grote sociaal-culturele diversiteit en inclusie. Hierbij kijken wij naar verschillende kansen en verschillende achtergronden. Onze spelers benaderen wij als medemakers, die (net als in professionele gezelschappen) zelf met aanbod komen waarop wij verder bouwen. Onze ideeën zijn het startpunt voor een maakproces waarbinnen de inbreng van de spelers medebepalend is voor het eindresultaat.

Maatschappelijk debat

Met onze producties proberen wij meer te bereiken dan alleen het maken van een mooie voorstelling. Wij streven ernaar dat het proces en de voorstelling niet louter op zichzelf staan, maar dat ze bijdragen aan een maatschappelijk debat en een persoonlijke ontwikkeling van onze spelers. Dat doen wij onder andere door op zoek te gaan naar werk-ervaringsplekken voor onze spelers (WOLVEN) of door een tweetal WOLVEN deel te laten nemen aan het Nationaal Bibliotheekcongres (op uitnodiging van Halleh Ghorashi, als voorbeeld van inclusie). Rondom ANDERHOOFD organiseren wij ook een themadag waarop het maatschappelijke veld in discussie gaat over de opvang van en omgang met mensen met een psychische kwetsbaarheid. Verder werken we aan een verhalenbundel rondom ervaringen in een psychose en is er een podcast in de maak waarin onze spelers op hun leven reflecteren aan de hand van muziek uit de voorstelling. Tot slot wordt ANDERHOOFD ook vergezeld door een educatie-programma voor de bovenbouw van het middelbaar onderwijs en voor studenten in de GGZ.

Maatschappelijke positie

OTA is een Amsterdams gezelschap met artistieke kern bestaande uit Amsterdamse kunstenaars en theatermakers. Op cultureel vlak bewegen wij ons op het grensvlak van professionele- en amateurkunst, door de verhalen en levens van onze spelers een plek te geven in artistiek hoogwaardige producties, waarin zij samenwerken met professionals.

Wij verrijken het operarepertoire met de inbreng van onze spelers en bieden onze 'experts van het leven' een theatraal podium, waar zij zichzelf eerder niet gerepresenteerd zagen. Hierin hebben wij verwantschap met World Opera Lab en organisaties zoals De Volksopera. Onze signatuur schuilt hierin, dat wij ons richten op de diversiteit aan mensen en hun relatie met de grote verhalen uit de opera. Wij pogen deze verhalen te verrijken met de inbreng van onze spelers en de opera als het ware de soundtrack voor hun levens te laten worden. Wij zoeken naar inhoudelijke verwantschap tussen onze spelers en het operarepertoire. Hun amateurisme, hun ongepolijste echtheid, zorgt voor een zeker realisme, zoals dat ooit werd gezocht in het Verismo.

De ongeoefende stem heeft (tot nu toe) een centrale plek in ons werk en in ons denken. De rauwheid en de echtheid wordt gekoppeld aan (en geplaatst binnen) een abstracte, theatrale esthetiek. Waar bij De Volksopera het meedoen en samenkomen het belangrijkste is, en bij World Opera Lab de interculturele dialoog (veelal met professionals), zoeken wij naar het belang van opera in de verhalen van nu en de vertegenwoordiging van hen die niet gezien worden op het (opera)podium. Op maatschappelijk vlak dragen wij bij aan de inclusiviteit in de Amsterdamse (en Nederlandse) samenleving door de representatie van de ongehoorde stemmen kwetsbare medemens.

PROJECTEN

Project 1: COUNTLESS COUNTINGS

Een drieluik over wat telt, wat je telt en wanneer je telt

Een uitgangspunt dat uitnodigt tot het maken van meerdere voorstellingen om de verbanden en relaties van mensen uit verschillende lagen van de bevolking te belichten.

Deel 1 – De Geest

Deel 2 – De Ziel

Deel 3 – Het Lichaam

ANDERHOOFD (Countless Countings I) – 2021

ANDERHOOFD is een montagevoorstelling voor de kleine zaal, over hoe je overeind kan blijven als je de grip op de wereld om je heen verliest. Operatheater over meetellen in een samenleving die een problematische verhouding heeft met jouw werkelijkheidsbeleving. ANDERHOOFD gaat op **5 oktober 2021** in **première** in **De la Mar** en staat daar tot en met 8 oktober. Hierna gaan wij op tournee door Nederland (o.a. Utrecht, Breda, Haarlem, Hengelo en Maastricht).

Psychose, Purcell en Glass

15 spelers, met een verleden van psychose, kruipen in de huid van bovennatuurlijke personages en Goden uit opera's van Henry Purcell en Phillip Glass. Deze (ex)cliënten van verschillende GGZ instellingen in Amsterdam staan op het podium met saxofoonkwartet Artvark en harpist Nick Scholten. Als gevallen goden kijken ze naar de waanzin van de wereld en de verwarring in de mens. De muziek van Glass en Purcell krijgt een eigenzinnige bewerking die aansluit op de levens en verhalen van onze spelers. In een collage van tekst-, beweging- en zangscènes (waarbij het operamateriaal leidend is) nemen zij het publiek mee in de wereld van een ander hoofd. In dit project werken wij samen met Opera Zuid en maatschappelijke organisaties zoals De Brouwerij, Samen Sterk Zonder Stigma, Social Run en Beautiful Distress.

Workshops GGZ instellingen

Voorafgaand aan elke voorstelling organiseren wij een workshop van ongeveer 3 uur voor cliënten en hulpverleners uit de lokale GGZ instellingen. We geven een inleiding op de voorstelling, nemen hen mee in het werkproces en studeren een koorstuk in uit de voorstelling. Na de workshop verzorgen wij een maaltijd waarna zij de voorstelling bezoeken. Het idee is dat zij tijdens de voorstelling op een gegeven moment, het die middag ingestudeerde stuk mee gaan zingen (cliënten en hulpverleners) zodat de voorstelling de zaal in rolt en letterlijk tussen het publiek landt. Voor de verkoop van de workshop (en de verkoop van de voorstelling) werken wij samen met Jolanda Seinen van De Kracht van Beleving.

Planning

ANDERHOOFD wordt gemaakt in samenwerking met Opera ZUID, van januari t/m september 2021. Begin oktober 2021 gaan wij in première en staan wij nog 3 avonden in De La Mar. Vervolgens gaan we tot medio december op tournee door Nederland, met intentieverklaringen van Stadsschouwburg Utrecht, Schouwburg Hengelo, Schouwburg Haarlem, Posthuis Heerenveen en Chassé theater Breda.

Podcast

Naast het maken van de voorstelling, willen wij nog op verschillende andere manieren werken met de thematiek van psychische kwetsbaarheid. Een daarvan is het maken van een podcast, waarbij onze spelers ons meenemen in hun leven en hun wanen aan de hand van de verschillende muziekstukken die wij gebruiken in de voorstelling. Zij vertellen over hun band met de muziek en met de tekst en bieden ons zo een inkijk in hun leven en hun kern. Een kern waartoe ook de ander zich kan verhouden omdat er verbinding ligt in elkaars verhalen.

STEMMEN (Countless Countings II) - 2023

In STEMMEN gaan wij op zoek naar de ziel van Nederland door de melodie van een volk te vatten. We trekken het land in en interviewen talloze Nederlanders over wat telt, wat ze tellen en wanneer ze tellen: Wanneer doen zij ertoe? Wanneer worden ze gehoord? Wanneer doet hun stem ertoe? Wat betekent hun stem voor hen? Al deze gesprekken worden gemonteerd tot een film waarbij het melodische verloop van de intonaties van de verschillende interviews, de basis wordt voor de montage. Zo ontstaat er een opbouw vanuit toonhoogte, ritme en dynamiek, waarbij de woorden er minder toe doen. Net zoals muziek ons kan raken, zonder dat het iets concreets betekent.

De melodie van deze montage zal door een componist (n.n.t.b.) worden georkestreerd. Zo wordt de gesproken taal opeens muziek en wordt de verzameling van meningen een compositie, voor orkest, koor en solisten.

De film zal worden vertoond in (oude) bioscopen in Nederland, waar er plek is voor een orkest. Hierbij denken wij bijvoorbeeld aan Tuschinski Amsterdam. Tijdens de film zorgt het orkest dus voor de *live* begeleiding en wordt daarin bijgestaan door een *ad hoc* koor van zangers uit de desbetreffende stad. Deze zangers zijn zowel bezoekers als performers en zingen een deel van de compositie die op de dag zelf met hen is ingestudeerd. Voor de professionele solisten zoeken wij zangers uit verschillende klassieke genres (opera, klassiek Arabisch, etc.), die in hun aria's reflecteren op de levens van enkele personages uit de film.

STUK (Countless Countings III) – 2025

In dit project werken wij met spelers wiens lichaam “stuk” is. Hetzij door een geboorteafwijking, hetzij door zelfbeschadiging, ziekte, ouderdom of een ongeluk. Maar wat is stuk? Als het je beperkt, of als de ander het zo ziet? Wat als je bent geboren met een fysieke beperking, is je lichaam dan niet gewoon heel? STUK is een voorstelling over meetellen in een samenleving, het tellen van je zegeningen, het tellen van je dagen. Samen zingen zij aria’s over herinneringen en verlangen. Ze halen de muziek uit het narratief van de opera en gaan op zoek naar een persoonlijke verbinding, naar wat die muziek voor hen betekent. Hoe die muziek hun stem kan zijn. Soms letterlijk, als ze geen stem meer hebben. Of niet kunnen horen.

Project 2: De Kinderkaravaan – Een Hoorspel van de 21^e eeuw

Groot kinderkoorproject in de Indische Buurt te Amsterdam, met *The Children's Crusade* van Benjamin Britten als uitgangspunt. Doel is het maken van een hoorspel met de kinderen, waarbij dit schitterende en dramatische muziekstuk met z'n hoogst actuele thema van het slachtofferschap van kinderen in oorlog en conflictsituaties, de leidraad is.

De kinderen worden intensief gecoacht in het zingen van deze niet heel gemakkelijke muziek, maar zullen ook het volledige hoorspelconcept gaan vormgeven. Hun ideeën over de thematiek van het stuk, wellicht hun eigen verhalen naar aanleiding van de tekst, vormen de basis van de voorstelling die zal worden geregisseerd door Charles Hens samen met zijn artistieke team.

Project 3: De Huiskameravonden; Liefde & Oorlog

Muzikale ontmoetingen tussen oude muziek, oriëntaalse liefdesliederen en verhalen van inwoners van Amsterdam. Monteverdi en Turkse liefdesliederen als gesprekstof voor persoonlijke ervaringen in Liefde & Oorlog. Over oorlog in de liefde en de liefde voor oorlog. Over oorlogen gevoerd om de liefde en de liefde in tijden van oorlog.

Voor de Huiskameravonden zoeken we nu contact met verschillende organisaties die zich bezighouden met Amsterdammers die weinig tot niet met cultuur in aanraking komen. Te denken valt aan organisaties als IJdockzz, Dynamo Ouderen, SOOJ, Doras KCMO, Tugelahuus en Stichting Tolhuistuinen. Hierbij zoeken wij aansluiting met bestaande activiteiten. De komende periode willen we tijdens dergelijke ontmoetingen onderzoeken hoe deze eeuwenoude thema's vandaag nog een rol spelen in het leven van de mensen om ons heen: van hangjongere tot bejaarde, van ras-Amsterdammer tot 'Nieuwe Nederlander'.

De eenakter *Il Combattimento di Tancredi e Clorinda* is het centrale werk van de avond; een dramatisch verhaal over twee geliefden die elkaar ontmoeten op het strijdtoneel. Hij, Tancredi, is een christen, zij, Clorinda, moslima. Elk deel krijgt een inhoudelijke inleiding, waarna we met de bezoekers in gesprek gaan over wraak, eerwraak en de passie om te strijden. Maar ook de liefde voor het geloof, of het geloof in de liefde. Daarnaast worden Turkse liefdesliederen gezongen. Deze vormen de opmaat tot gesprekken over de eerste zoen, het eerste liefdesverdriet. Buurtbewoners en performers delen hun verhalen en laten zich begeleiden door improvisaties op Tar en Theorbe.

Het is de bedoeling dat we bij de Huiskameravonden samenwerken met Mezrab en enkele spelers uit onze eerder producties. De avonden zijn dus geen eenrichtingsverkeer van performer naar publiek. Het is een gesprek met muziek als *moderator*.

De 'oogst' van De Huiskameravonden vormt de basis voor de ontwikkeling van een grote stadsopera Liefde & Oorlog, van en voor Amsterdammers.

Publieksbinding

OTA stelt zich als doel komende jaren zijn publiek beter te bereiken en beter aan zich te binden. OTA vindt goede promotie voor zijn voorstellingen en activiteiten zeer belangrijk. Daarnaast is er overtuiging dat voor een modern gezelschap als OTA een goede *online presence* essentieel is. Hoe beter onze zichtbaarheid online is, des te groter de kans wordt dat wij een nieuw publiek bereiken. Voor de publieksbinding zal er worden gewerkt aan een nieuwe mailinglijst en er komt een nieuwsbrief.

OTA staat voor innovatie en een doelstelling is om via verschillende media vormen het publieksbereik te vergroten. Denk hierbij aan het maken van podcasts of het opnemen van een (mini)voorstelling of concert die dan op onze soc

Donateurs en sponsoren

OTA heeft zich in voorgaande jaren weinig beziggehouden met het zoeken naar financiële steun van particulieren en organisaties. Om OTA toekomstbestendig te maken, zal er komende jaren gewerkt worden aan het creëren van een vrienden bestand en het vinden van sponsoren.

Vrienden van OTA

OTA stelt een vrijwilliger aan om de coördinator te worden van de vrienden. Deze persoon krijg de vrijheid om aan het vriendenbestand te ontwikkelen. Hierbij zal samen met de zakelijk leider worden gezocht naar wat OTA zijn vrienden kan bieden. Er wordt gedacht aan privé voorstellingen/concerten voor speciale vrienden of speciale momenten voor vrienden waar ze in gesprek kunnen gaan met Charles Hens over zijn speciale manier van werken.

Sponsoren

OTA heeft de overtuiging dat het bereiken van de samenleving essentieel is. Dat blijkt uit de unieke benadering van operatheater waar de mens zo centraal staat. In de zoektocht naar sponsoren is er het besef dat OTA graag iets meer zou willen betekenen voor organisaties en bedrijven dan gezelschappen als OTA.

Het maakproces van voorstellingen van OTA is gebaseerd op workshops. De workshops die OTA geeft aan zijn spelers, die kunnen ook worden gegeven aan personeel of relaties van sponsoren. OTA kan dus bijdragen aan teambuilding. Er zullen speciale workshops (denk aan titels als; *de klank van je bedrijf*, of *de kracht van de vrije stem*) worden ontwikkeld voor sponsoren. Zo hopen wij ook private financiering te vinden.